

Barcelona, 15 d'octubre de 2024

Organitzacions socials i ecologistes, celebren l'aprovació de la nova directiva de qualitat de l'aire

Les organitzacions esperen que la nova Directiva europea de qualitat de l'aire, aprovada ahir, obligui la Generalitat de Catalunya i als ajuntaments a aplicar mesures eficaces per resoldre la contaminació, en el marc dels preceptius plans autonòmics.

La notícia coincideix amb la publicació de l'informe anual sobre la contaminació per ozó d'Ecologistes en Acció que conclou que la totalitat de la població i del territori catalans han estat exposats un any més a uns nivells insalubres d'aquest contaminant.

Diverses organitzacions que vetllen per la bona qualitat de l'aire, celebren com un gran avenç [l'aprovació ahir de la nova Directiva europea de qualitat de l'aire](#), i confien que aquesta nova normativa obligui el Govern, la Generalitat de Catalunya i els grans ajuntaments a aplicar mesures eficaces per complir el 2030 els nous límits legals, en el marc de els preceptius plans de qualitat de l'aire, així com per millorar el mesurament i la informació. Per aquests motius des d'Ecologistes en Acció, la Campanya Contra el Quart Cinturó, el Bicicleta Club de Catalunya (BACC), les plataformes Eixample Respira i Maragall Respira, la Revolta Escolar i l'Associació per a la promoció del Transport Públic (PTP) **demanen al Govern una ràpida transposició d'aquesta llei**, per tal de posar en marxa amb la màxima celeritat noves mesures encaminades a la urgent millora de la qualitat de l'aire.

La nova normativa **redueix a la meitat els límits de contaminació actualment vigents**, apropant-se més a les recomanacions de la OMS, i **estableix el compliment d'aquests valors per l'any 2030**. A partir de la seva publicació en el diari oficial de la UE, aquesta norma passarà a ser llei i els Estats disposaran de 2 anys per transposar-la a les seves normatives estatals.

Dades en $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Període	Directiva Actual (exigible el 2010)	Nova Directiva (exigible el 2030)	Valors Guia OMS (2021)
NO ₂	Anual	40	20	10
PM ₁₀	Anual	40	20	15
PM _{2,5}	Anual	25	10	5
Ozó	Octohorari	120 (25 vegades)	120 (18 vegades)	100 (3 vegades)

Les directrius mundials de l'OMS sobre la qualitat de l'aire són clares respecte als nivells recomanats de sis contaminants claus a l'aire que respirem: partícules en suspensió, ozó, diòxid de nitrogen, diòxid de sofre i monòxid de carboni. Els Estats membres de la unió no en complirien avui dia cap dels objectius aprovats. Els nivells legals actualment vigents es consideren perjudicials, segons l'OMS, per a la salut humana i els ecosistemes naturals. La qualitat de l'aire a tota la Unió Europea ha de millorar de manera urgent per reduir aquests nivells i **l'aprovació de la revisió de la Directiva de qualitat de l'aire suposa un pas endavant, però encara queda lluny del que recomana l'OMS.**

La nova Directiva relativa a la qualitat de l'aire introdueix millores en el marc legislatiu de la qualitat de l'aire, inclosa més informació al públic i sancions més d'acord amb la gravetat del problema. També incorpora un mecanisme de revisió periòdica per comprovar si les normes aplicables a la UE continuen sent adequades per als objectius de la Directiva en matèria de protecció de la salut i el medi ambient i, si cal, incloure altres contaminants atmosfèrics.

La font més gran de contaminants atmosfèrics a les ciutats prové dels motors de combustió del trànsit. De fet, el trànsit rodat aporta pràcticament la meitat de la contaminació al medi urbà, com el CO, NO₂, els compostos orgànics volàtils i les partícules en suspensió, no només a causa de la combustió sinó també de l'erosió de la superfície de la calçada i la resuspensió del material sedimentat degut al desgast de frens, embragatge i rodes. Alguns d'aquests contaminants, combinats amb elevades temperatures i nivells d'insolació originen l'ozó troposfèric. **Amb l'aprovació d'aquesta directiva esdevé encara més urgent la transformació del model de mobilitat de les nostres ciutats** per aconseguir més espais pacífics per caminar, per a la bicicleta i la prioritització de la inversió pel transport públic.

Coincidint amb la recent aprovació de la Directiva, **avui es publica [l'informe estatal sobre ozó](#)** elaborat per Ecologistes en Acció analitza les dades recollides entre l'1 de gener i el 30 de setembre de 2024 a gairebé 500 estacions de mesura repartides per tot el territori espanyol, entre elles 51 situades a Catalunya. Entre les principals conclusions de l'informe respecte de l'àmbit català, destaquen:

- L'ozó és el contaminant atmosfèric que any rere any afecta més població i territori a l'Estat espanyol, i el més **estretament lligat al canvi climàtic**, per la relació amb la radiació solar. Però **durant el 2024, els seus nivells han caigut a Catalunya per la menor durada de la calor i la insolació estivals**, cenyits als mesos de juliol i agost.

- D'acord amb el valor diari recomanat per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), **l'aire contaminat per ozó el 2024 ha afectat la totalitat de la població i del territori catalans.** I les tres zones on al trienni 2022-2024 **s'ha incomplert l'objectiu legal** per a la protecció de la salut i **el nou objectiu legal aprovat per al 2030** per la Unió Europea en almenys una estació (Comarques de Girona, Plana de Vic i Prepirineu) sumen 627.000 habitants, el 8 % de la població.

– La contaminació per ozó s'ha d'abordar com un problema sanitari de primer ordre, que **causa cada any al voltant de 500 morts a Catalunya**, segons l'Institut de Salut Global de Barcelona, afectant a infants, persones grans, dones embarassades i persones amb malalties cardiorespiratòries.

– **La informació a la ciutadania per part de les administracions públiques no és ni adequada a la gravetat del problema.** La Generalitat de Catalunya s'ha limitat a difondre avisos rutinaris durant els episodis d'ozó, i el preceptiu pla d'acció davant d'aquests no contempla mesures obligatòries com la limitació del trànsit a l'Àrea de Barcelona o de l'activitat industrial al Camp de Tarragona.

– Les vies d'actuació principals per **reduir la contaminació de l'aire per ozó són disminuir el trànsit motoritzat**, substituir els dissolvents orgànics per aigua, l'estalvi i l'eficiència energètica, un desplegament ordenat de les energies renovables, ampliar l'Àrea de Control d'Emissions adoptada per al Mar Mediterrani, reduir el trànsit aeri, penalitzar fiscalment els vehicles dièsel i implementar una moratòria per a les macrogranges.

Informe complet i resum: <https://www.ecologistasenaccion.org/323610>

